

[Anne Birgitte Lundholt]

Når den danske stat skal yde lån i den størrelsesorden, som der er tale om her, er det naturligt, at der stilles betingelser, men det er også klart, at betingelserne gerne skulle resultere i løsninger, der gør situationen bedre og ikke det modsatte.

Det Konservative Folkeparti har 7 hovedpunkter, som vi mener skal være opfyldt med aftalen. Det er muligt, at de er det, det er muligt, at de ikke er det.

For det første: Underskuddet på statsbudgettet skal fjernes reelt.

For det andet: Underskuddet skal fjernes ved reelle besparelser. Urealistiske skatteudskrivninger, der ikke giver det forventede udbytte, bør ikke indgå i planen.

For det tredje: Det færøske erhvervsliv skal sikres en konkurrencedygtig udvikling, og monopolisering skal undgås.

For det fjerde: Den nu etablerede gæld skal kunne afvikles. Der bør findes en realistisk prognose for fremtiden.

For det femte: Det bør sikres, at den hjælp, der ydes, rent faktisk hjælper de færøske borgere.

For det sjette: Det bør sikres, at Færøerne selv rent faktisk kan klare det resterende underskud og de kommunale problemer.

For det syvende: Der bør være sikkerhed for, at de oven for nævnte betingelser, de seks andre betingelser, er opfyldt, forinden lånet sættes i værk.

Disse 7 hovedpunkter kan muligvis opfyldes med aftalen.

Det Konservative Folkeparti er som sagt enig i, at en væsentlig betingelse for lånet er, at det budgetterede underskud på 250 mio. kr., som snarere bliver 450 mio. kr., fjernes. Det har regeringen også stillet som betingelse, og det kvitterer vi for. Derfor er det vigtigt at få afklaret, om lånet først bliver realiseret, når budgettet udviser den ønskede balance. Vil regeringen ligeledes gennemgå det realistiske i den opnåede balance? Og ikke mindst: Har regeringen taget stilling til, hvad der skal gøres, såfremt resultatet alligevel viser sig at blive et underskud, når året er omme? Dette sidste spørgsmål kan muligvis ikke besvares her i salen, men så vil jeg gerne have det besvaret i fortrolighed i udvalget.

Et af de andre store problemer er gældsproblemet. Vores rigsfællesskab gør, at vi må prø-

ve at gøre op med gælden. Vi må prøve at få rettet noget op. Det kunne være interessant at få en oversigt over, hvorledes regeringen og det færøske landsstyre tænker sig at den skal kunne afdrages. Er der mulighed for at indkapsle gælden? Er der mulighed for en moratorieordning? Er der mulighed for en nedskrivning af gælden til de mange udenlandske långivere, som har ydet lån vel vidende, at der var tale om en større risiko end normalt ved statslån, da den danske stat jo ikke gik ind og garanterede for dem? Og er forudsætningerne for, at vi skulle dække noget af denne gæld, ikke faldet bort, fordi vi netop ikke gik ind, dengang lånene blev optaget? Det er også nogle af de spørgsmål, vi gerne vil grave dybere i under udvalgsbehandlingen.

Men som sagt ønsker Det Konservative Folkeparti at være konstruktivt. Vi erkender vores medansvar for en del af det danske rige. Vi vil gerne have besvaret spørgsmålene, før vi kan erklære, at den løsning, regeringen lægger foran os, er den helt rigtige, men vi vil gå ind i konstruktive forhandlinger i udvalget omkring løsningen af dette spørgsmål.

Svend Heiselberg (V):

I dag kan vi sagtens revse Færøerne for den situation, de har bragt sig i, og det kan der også være grund til. Vi må konstatere, at de skiftende mere eller mindre socialistiske styre på Færøerne ikke har været i stand til at holde styr på udgifterne. Man har haft den opfattelse, at selv om Danmark var medlem af EF og måtte påtage sig forpligtelser og ansvar, så kunne Færøerne på trods af rigsfællesskabet godt stå udenfor.

I 1977-78 fik vi de 200 sømils økonomiske zone, som alle vidste ville give problemer specielt for de lande, som var helt og holdent afhængige af fiskeri. Færøerne var afhængige af fiskeriet, så de vidste, at man ville løbe ind i nogle problemer, men trods det satte man gang i investeringerne i færøske havne, tunneler, veje, kommunikationsudstyr, eget flyselskab osv. Pengeinstitutterne, som man engang troede var ens rådgivere, var villige udlånere for at score en hurtig gevinst, men i dag, hvor det kniber for den lille selvejer, husejer, så er bankernes beredvillighed – og kunnen, kan vi vel også godt sige – ikke så stor længere; men det ses jo også andre steder end på Færøerne.